

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Brně rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Davida Rause, Ph.D., a soudců Mgr. Filipa Skřivana a JUDr. Ing. Venduly Sochorové v právní věci

žalobce: **Ing. D. J.**
bytem X
zastoupen JUDr. Slavomírem Korečkem, advokátem
sídlem Dolní 3088, Havlíčkův Brod

proti žalovanému: **Krajský úřad Kraje Vysočina**
sídlem Žižkova 57, Jihlava

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 14. 5. 2025, č. j. KUJI 44294/2025, sp. zn. OSMS 575/2024,

takto:

- I. Žaloba se zamítá.
- II. Žalobce nemá právo na náhradu nákladů řízení.
- III. Žalovanému se náhrada nákladů řízení nepřiznává.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci

1. Ředitel ScioŠkoly Jihlava – základní školy, s.r.o. rozhodnutími ze dne 1. 5. 2024, č. j. 23090004 a č. j. 23090005, zařadil O. J. a J. J. (nezletilé děti žalobce) do přípravné třídy základní školy dle § 47 zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším Shodu s prvopisem potvrzuje: R. L.

35/2025

odborném a jiném vzdělávání (školský zákon). Proti těmto rozhodnutím podal žalobce dne 4. 11. 2024 odvolání přímo žalovanému, odvolání bylo postoupeno správnímu orgánu I. stupně dne 7. 11. 2024.

2. Žalovaný nejprve odvolání rozhodnutím ze dne 9. 12. 2024, č. j. KUJI 108642/2024, sp. zn. OSMS 575/2024, zamítl jako opožděné dle § 92 odst. 1 zákona č. 500/2004 Sb., správního řádu (dále jen „správní řád“). Toto rozhodnutí však zdejší soud zrušil pro nepřezkoumatelnost závěrů o opožděnosti odvolání rozsudkem ze dne 24. 4. 2025, č. j. 62 A 87/2024-43. V odůvodnění zrušujícího rozsudku závěrem konstatoval, že právo na vzdělávání a školské služby náleží pouze žákům a studentům, nikoli jejich zákonným zástupcům. Odvolání rodiče ve věcech týkajících se přijetí dítěte ke vzdělávání je proto bez dalšího nepřijatelné.
3. Žalovaný poté napadeným rozhodnutím odvolání žalobce zamítl jako nepřijatelné, neboť žalobce nebyl účastníkem řízení o zařazení dětí do přípravné třídy základní školy.

II. Žaloba

4. Proti napadenému rozhodnutí podal žalobce žalobu. Napadené rozhodnutí dle žalobce stojí na chybné premise, že žalobce nejednal jménem dětí, ale sám za sebe. Zákonný zástupce nemá povinnost navenek deklarovat, že právně jedná za nezletilé dítě, zejména pokud to vyplývá z povahy samotného právního jednání. Pokud v daném případě podával žalobce odvolání proti přijetí, činil tak zcela zřetelně jako zákonný zástupce za své nezletilé děti jejich jménem. To vyplývá z obsahu odvolání i označení žalobce jako „otec“.
5. Žalobce se dále vyjadřuje k opožděnosti odvolání, domnívá se, že byl zcela vyřazen z rozhodování o podstatných záležitostech nezletilých dětí, že krajský úřad od začátku jednal vědomě nečestně, a podrobně popisuje související skutkové okolnosti. Dodává, že správní orgán s ním vůbec nejednal, třebaže je rovněž účastníkem řízení ve smyslu § 27 správního řádu. Závěrem uvádí, že existovala-li v době rozhodování správního orgánu prvního stupně dobrá víra o shodě rodičů, o čemž má žalobce dobré důvody pochybovat, byla nepochybně v řízení o odvolání domněnka shody rodičů vyvrácena a žalovaný tudíž měl vycházet z toho, že shoda mezi rodiči nepanuje. Ze všech těchto důvodů žalobce navrhuje, aby zdejší soud napadené rozhodnutí zrušil a věc vrátil žalovanému k dalšímu řízení.

III. Vyjádření žalovaného a replika žalobce

6. Žalovaný uvádí, že se řídil závazným právním názorem zdejšího soudu. Rozhodnutím o přijetí do přípravné třídy bylo plně vyhověno všem účastníkům řízení – oběma dětem. Správní orgán nezjišťoval stanovisko otce, protože k tomu není povinen, je-li v dobré víře, že se oba rodiče na volbě školy shodli. Otec není účastníkem řízení o přijetí do přípravné třídy, proto nemohl být na svých právech účastníka správního řízení zkrácen. Pokud jde o jeho právo zákonného zástupce rozhodovat o volbě školy pro své děti, tak o tomto právu nerozhoduje správní orgán ve správním řízení, ale soud v civilním řízení. Žalobce nepodal odvolání jménem svých dětí a ani z obsahu odvolání nelze dovodit, že by se domáhal práv svých dětí. Z obsahu odvolání vyplývá, že se dovolává jen a pouze práv svých. Žalovaný navrhuje žalobu jako nedůvodnou zamítnout.

Shodu s prvopisem potvrzuje: R. L.

35/2025

7. Žalobce v replice setrvává na své argumentaci. Má za to, že zákonný zástupce dítěte je vždy účastníkem řízení. Žalobce se ohrazuje proti manipulativnímu tvrzení žalovaného, že se dovolává jen a pouze svých práv. Rovněž nemá za to, že by byl žalovaný v důsledku předchozího rozsudku k čemukoliv zavázán.

IV. Posouzení věci

8. Žaloba byla podána včas (§ 72 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, dále jen „s. ř. s.“), osobou k tomu oprávněnou (§ 65 odst. 1 s. ř. s.). Žaloba je přípustná (zejména § 65, § 68 a § 70 s. ř. s.). Za splnění podmínek § 51 s. ř. s. rozhodl soud bez jednání.
9. Žaloba není důvodná.
10. Jelikož v nynější věci žalovaný zamítl odvolání žalobce pro nepřípustnost, nemůže se zdejší soud jakkoliv vyjadřovat k otázce věcné správnosti prvostupňového rozhodnutí, které v takovém případě netvoří s napadeným rozhodnutím jeden celek (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 30. 9. 2008, č. j. 8 As 51/2006-112). Pro věc proto není podstatné, zda byly v době vydání prvostupňových rozhodnutí nebo v době řízení o odvolání žalobce splněny podmínky pro zařazení dětí do přípravné třídy základní školy či nikoliv (zde zejména projev nesouhlasu žalobce coby otce dětí).
11. V případě rozhodnutí podle § 92 odst. 1 správního řádu se odvolací správní orgán věcně nezabývá podaným odvoláním, posuzuje pouze jeho včasnost nebo přípustnost. V řízení o žalobě proti takovému rozhodnutí je tedy správní soud oprávněn zkoumat v mezích žalobních bodů pouze to, zda se skutečně jednalo o opožděné nebo nepřípustné odvolání, a zda tedy byl žalobce zkrácen na svých právech neprovedením odvolacího přezkumu (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 12. 5. 2021, č. j. 3 As 294/2019-42). Správní soud na půdorysu uplatněných žalobních námitek přezkoumá, zda správní orgán v konkrétní věci správně uvážil o nedostatku procesních podmínek k meritornímu posouzení podaného odvolání (srov. též rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 30. 10. 2019, č. j. 1 As 239/2019-24).
12. Již v předcházejícím zrušujícím rozsudku v nynější věci zdejší soud konstatoval (a na těchto východiscích i nyní trvá), že podle § 21 odst. 1 písm. a) školského zákona mají žáci a studenti právo na vzdělávání a školské služby podle tohoto zákona. Tato práva náleží pouze žákům a studentům, nikoli jejich zákonným zástupcům (rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 31. 3. 2016, č. j. 4 As 280/2015-36 a č. j. 4 As 281/2015-32, ze dne 21. 4. 2016, č. j. 5 As 253/2015-36, ze dne 2. 6. 2021, č. j. 9 Ao 3/2021-41, a ze dne 9. 6. 2021, č. j. 10 Ao 8/2021-49; dále srov. usnesení Ústavního soudu ze dne 20. 9. 2016, sp. zn. IV. ÚS 1844/16, ze dne 18. 10. 2016, sp. zn. I. ÚS 1846/16, a ze dne 12. 12. 2017, sp. zn. III. ÚS 1845/16). Z citované bohaté judikatury jednoznačně vyplývá, že rodiče nezletilého dítěte nejsou účastníky řízení podle § 27 správního řádu ve věcech týkajících se přijetí ke vzdělávání dle školského zákona. Pokud podá rodič (svým jménem, nikoliv v zastoupení nezletilého dítěte) v těchto věcech odvolání proti prvostupňovému rozhodnutí, jedná se bez dalšího o odvolání nepřípustné.
13. Se žalobcem se lze ztotožnit v tom, že zákonný zástupce za své nezletilé děti právně jedná tehdy, pokud to vyplývá z povahy a obsahu navenek projeveného právního jednání. To nepopírá ani žalovaný.

35/2025

14. Z obsahu odvolání ze dne 4. 11. 2024 však dle zdejšího soudu plyne, že je podává právě žalobce, nikoliv jeho nezletilé děti. Již v úvodu odvolání je uvedeno „*po podrobném seznámení se s obsahem předmětných rozhodnutí otec podává proti oběma rozhodnutím odvolání*“. Na první straně odvolání se dále uvádí: „*Byť byla obě rozhodnutí vydána již dne 1. 5. 2024, otci byla prostřednictvím emailu doručena až dne 22. 10. 2024. Až tohoto dne se otec oficiální cestou seznámil s obsahem předmětných rozhodnutí. Odvolání je tedy podáno včas a oprávněnou osobou, tedy otcem nezletilých dětí*“. Žalobce tedy výslovně uvádí, že odvolání podává otec nezletilých dětí. V odvolání se dále prohlašuje za opomenutého účastníka řízení, resp. osobu zúčastněnou na řízení, a včasnost odvolání odvozuje od okamžiku, kdy mu bylo rozhodnutí prvního stupně oznámeno (nikoliv od okamžiku, kdy bylo prostřednictvím matky v květnu 2024 oznámeno účastníkům řízení – nezletilým dětem). Ostatně, i v žalobě žalobce např. na str. 6 uvádí, že trvá na tom, aby s ním správní orgány jednaly řádně jako s účastníkem řízení a řádně mu doručovaly rozhodnutí.
15. Byť tedy jsou některé pasáže odvolání obtížně srozumitelné, případně z hlediska obsahu též vzájemně rozporné, ze žádné části odvolání neplyne to, co žalobce tvrdí v žalobě, tedy že by odvolání podával zcela zřetelně jako zákonný zástupce za své nezletilé děti jejich jménem. Obsah odvolání svědčí o pravém opaku. Žalovaný proto dospěl ke správnému závěru, že podané odvolání je nepřipustné, neboť je podal žalobce, který nebyl účastníkem řízení, z něhož odvoláním napadené rozhodnutí vzešlo.
16. Nad rámec důvodů tohoto rozhodnutí lze doplnit, že žalobce by ve své situaci nemohl v řízení o odvolání ani v řízení před správními soudy ničeho dosáhnout ani v případě, pokud by teoreticky odvolání podal jménem svých nezletilých dětí. Takové odvolání by bylo jednak opožděné, neboť bylo podáno půl roku poté, co bylo nezletilým dětem prostřednictvím jejich matky doručeno prvostupňové rozhodnutí. Za druhé, i včasné odvolání by patrně bylo subjektivně nepřipustné, neboť prvostupňovým rozhodnutím bylo žádosti účastníků řízení (nezletilých dětí) plně vyhověno (srov. též aktuální rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 25. 7. 2025, č. j. 10 As 107/2025-30 a č. j. 10 As 108/2025-39, a ze dne 29. 7. 2025, č. j. 9 As 80/2025-29).
17. Naprosto zásadní je východisko, že neshody rodičů ohledně toho, kterou mateřskou či základní školu mají jejich nezletilé děti navštěvovat, není otázkou, kterou by měly řešit správní orgány ve správním řízení, resp. následně soudy ve správním soudnictví. Tento spor si musí rodiče dětí vyřešit případně před civilními soudy.

V. Závěr a náklady řízení

18. Ze shora uvedených důvodů zdejší soud žalobu zamítl dle § 78 odst. 7 s. ř. s. O náhradě nákladů řízení soud rozhodl dle § 60 s. ř. s. Neúspěšný žalobce nemá právo na náhradu nákladů řízení, žalovanému v souvislosti s tímto řízením žádné náklady nad rámec jeho běžné úřední činnosti nevznikly.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Shodu s prvopisem potvrzuje: R. L.

35/2025

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Případně-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Brno 16. října 2025

David Raus v.r.
předseda senátu

Shodu s prvopisem potvrzuje: R. L.